

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/79/2024
Identifikačné číslo spisu:	7812204767
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7812204767.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. A., nar. F., C., zast. advokátom JUDr. Alexandrom Milkom, Rožňava, Cyrila a Metoda 4, proti žalovanému Občianskemu združeniu Za čistý Gemer, Vlachovo, Letná 71, IČO: 42 246 865, zast. advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Košice, Štúrova 20, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/80/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2023 sp. zn. 5Co/220/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 1. decembra 2015 č. k. 9C/80/2012-403 (po zrušujúcom rozhodnutí okresného súdu odvolacím súdom z 30. januára 2014 č. k. 5Co/99/2013-345) uložil žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi za urážlivé výrazy týkajúce sa jeho osoby v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“, a to: „Prečo starosta Vašej obce, ktorý má predovšetkým hájiť práva občanov, priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer, a to aj proti vôli nadpolovičnej väčšiny občanov, Vás, ktorí ste podpísali petíciu proti tomuto zámeru?! Mnohí z nás majú na to svoj názor, len to nevieme dokázať. Váš starosta sa týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí, nezúčastňuje sa ani porád a stretnutí so svojimi kolegami - starostami obcí horného Gemera“, uložil žalovanému doručiť na svoje náklady písomné ospravedlnenie do domácností občanov Obce Henckovce, Obce Gočovo, Obce Kobeliarovo, Obce Vlachovo a Obce Nižná Slaná a zabezpečiť n a svoje náklady uverejnenie ospravedlnenia v regionálnom denníku Gemerský korzár, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súčasne rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Po právnej stránke vychádzal z § 11 a § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že na území Obce Nižná Slaná sa mal realizovať investičný zámer „Zariadenia na zhodnocovanie

odpadov v úpravárenskom komplexe Nižná Slaná", predmetom ktorého malo byť aj spaľovanie veľkého množstva odpadu dovezeného z rôznych častí krajiny a aj odpadu, ktorý mohol mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Konštatoval, že otázka umiestnenia prevádzky - Zariadenie na zhodnocovanie odpadov v úpravárenskom komplexe Nižná Slaná bola otázkou, ktorá patrila do výkonu samosprávy obce, ktorej predstaviteľom je starosta obce, ktorý sa podieľa z titulu svojej funkcie starostu na rozhodovaní a spolurozhodovaní o veciach verejného záujmu, že obec si nedala vyhotoviť odborný posudok na posúdenie vplyvov činnosti vykonávanej na základe predmetného zámeru na životné prostredie, napriek tomu, že zo zámeru vyplývali údaje o nebezpečných látkach uvoľňujúcich sa pri spaľovaní odpadu nepriaznivo pôsobiace na životné prostredie. Písomné vyhotovenie investičného zámeru bolo uložené na obecnom úrade na nahliadnutie, avšak nebolo zaslané poslancom obecného zastupiteľstva na oboznámenie sa, ako materiál na rokovanie zasadnutia obecného zastupiteľstva. Tak bez náležitého oboznámenia sa, poslanci prijali uznesenie obecného zastupiteľstva č. 4/3/2011 z 27. júna 2011. Toto uznesenie bolo následne zrušené uznesením č. 8/4/2011 z 13. decembra 2011. Zo zápisu z verejného prerokovania veci z 25. júla 2011 vyplynulo, že žalobca ako starosta obce na verejnom prerokovaní veci za účasti občanov obce na otázku, prečo obec a starosta obce dali súhlas s prevádzkou spaľovania odpadov napriek nesúhlasu verejnosti, uviedol, že obec nedala súhlas, dala iba vyjadrenie, že zámer je v súlade s územným plánom obce. Po týchto nejednoznačných a nepresných informáciách daných žalobcom ako starostom dotknutej obce pre verejnosť vo veci verejného záujmu v súvislosti s investičným zámerom obchodnej spoločnosti ECO-GLOBAL, s. r. o. vznikol článok „List obyvateľom Nižnej Slanej" (zverejnený denníkom Korzár s regionálnou pôsobnosťou dňa 9. marca 2012), v ktorom sa žalovaný kriticky vyjadril o žalobcovi.

1.2. V danom prípade žalobcom označený text článku „List obyvateľom Nižnej Slanej" (ďalej len „List") vychádzajúc z jeho obsahu súd považoval za text obsahujúci kritiku vychádzajúcu z hodnotiaceho úsudku žalovaného na správanie sa a konanie žalobcu, ako starostu obce v danej veci vyplývajúcich z okolností prípadu a ohľadom posúdenia oprávnenosti kritiky vychádzal z právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení č. k. 5Co/99/2013-345 z 30. januára 2014, v ktorom odvolací súd uviedol, že skutočnosť, že žalobca je ako starosta obce verejne činnou osobou, neznamena, že môže znášať neoprávnenú kritiku, lebo aj v jeho prípade musí byť kritika vecná, konkrétna a primeraná, preto v prípade pokiaľ by aj bola preukázaná pravdivosť tvrdení uvedených v Liste žalovaného adresovaného občanom, je potrebné uvedený List a tvrdenia, a to jednotlivé hodnotiace úsudky, vyhodnotiť aj so zreteľom na vyššie uvedené kritériá, ktoré má kritika spĺňať, t. j. vecnosť, konkrétnosť a primeranosť.

1.3. Výrazy „priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer", a že žalobca „týmto správaním sa už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí", obsahuje výrazy, z ktorých vyplýva úmysel kritizovanú osobu uraziť, a to aj v prípade, ak by sa v inkriminujúcom texte uvádzali pravdivé skutkové tvrdenia, lebo vyvodzujú sa z nich urážlivé hodnotiace úsudky, čím došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu.

1.4. Žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy 5.000 eur okresný súd zamietol, pretože písomné ospravedlnenie zo strany žalovaného žalobcovi považoval za primerané zadostučinenie za zásah do osobnostných práv žalobcu. Záverom konštatoval, že žalobca bol opakovane zvolený do funkcie starostu obce, preto mal za to, že vážnosť žalobcu medzi občanmi uverejnením obsahu predmetného Listu neutrpeľa takým spôsobom, aby nepostačovalo verejné písomné ospravedlnenie vykonané takou istou formou ako k zásahu došlo.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. účinného do 30. júna 2016, ďalej len „OSP").

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd" alebo „odvolací súd") na odvolanie žalobcu a žalovaného rozsudkom z 8. júna 2017 sp. zn. 9Co/307/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám náhradu trov konania nepriznal.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd") uznesením z 27. júna 2019 sp. zn.

2Cdo/133/2018 dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z., účinného od 1. júla 2016, ďalej len „CSP“) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom z 25. mája 2021 č. k. IV. ÚS 15/2021-45 (ďalej aj „nález ústavného súdu“) rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/133/2018 z 27. júna 2019 bolo porušené základné právo sťažovateľa (žalovaného) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“), uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že najvyšší súd ústavne nekonformným spôsobom vyložil prípustnosť dovolania podľa § 432 ods. 2 CSP, v dôsledku čoho jeho uznesenie porušuje právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Dovolací súd viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom (§ 134 ods. 1 a 2 a § 133 zákona o ústavnom súde) uznesením z 28. júla 2022 sp. zn. 2Cdo/177/2021 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 8. júna 2017 sp. zn. 9Co/307/2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Krajský súd na odvolanie žalobcu a žalovaného rozsudkom z 28. decembra 2023 č. k. 5Co/220/2022-535 potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

6.1. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné a odvolanie žalovaného je opodstatnené v časti, v ktorej odvolateľ súdu prvej inštancie vytkol, že sa v odôvodnení rozsudku náležite nezaoberal proporционалитou ochrany osobnosti a proti nej rovnocenne stojacej slobode prejavu, tzn. nezohľadnil všetky právne hľadiská stretu týchto práv.

6.2. Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu voči výroku rozsudku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a náhradu nemajetkovej ujmy 5.000 eur žalobcovi nepriznal, súd vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu, že ospravedlnenie zo strany žalovaného je potrebné považovať za primerané zadostučinenie za zásah do osobnostných práv žalobcu. Prisvedčil dôvodom uvádzaným v rozsudku, že žalobca, pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy 5.000 eur, nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie na preukázanie, že uverejnením obsahu uvedeného článku bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo jeho vážnosť v spoločnosti. Nie je možné vyhovieť žalobe, pokiaľ žalobca len tvrdí možnosť vzniku ujmy na svojej dôstojnosti a povesti v spoločnosti, avšak nepreukáže, že k takejto ujme skutočne aj došlo. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (o náhradu nemajetkovej ujmy 5.000 eur) a vo výroku o trovách konania (pri aplikácii zásady čiastočného úspechu v spore) potvrdil ako vecne správny.

6.3. Neopodstatnená je výhrada žalovaného, že súd nevyhodnotil a nebral do úvahy rozhodnutie v obdobnej právnej veci sp. zn. 5C/41/2002, potvrdenej rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 11. marca 2015 sp. zn. 1Co/87/2014. V uvedenom konaní bol prejednávaný nárok totožného žalobcu na ochranu jeho osobnosti, avšak proti žalovaným - poslancom obecného zastupiteľstva. V spore sp. zn. 5C/41/2002 išlo o iné difamačné výroky ako tie, ktoré sú obsiahnuté v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“, kde je žalovanou stranou Občianske združenie Za čistý Gemer, Vlachovo. Preto závery súdu v inej veci sp. zn. 5C/41/2002 nemajú vo vzťahu k tejto prejednáwanej veci žiaden právny význam.

6.4. Žalovaný tiež neopodstatnene namietol, že súd prvej inštancie sa dopustil chýb v zisťovaní skutkového stavu veci.

6.5. Odvolanie žalovaného odvolací súd vyhodnotil ako opodstatnené v časti, v ktorej žalovaný súdu vytkol, že sa v odôvodnení rozsudku náležite nezaoberal proporционалитou ochrany osobnosti a proti nej rovnocenne stojacej slobode prejavu, tzn. nezohľadnil všetky právne hľadiská stretu týchto práv.

Odvolačný súd v súlade s právnym názorom a pokynom najvyššieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení podrobil odvolaciemu prieskumu správnosť posudzovania otázky súdom prvej inštancie, či: a) či došlo k zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti v rozsahu zaručenom v čl. 19 ústavy a konkretizovanom najmä v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré chránia súkromné osoby pred neoprávneným zásahom zo strany iných súkromných osôb alebo štátu slobody prejavu, b) či druh predmetného prejavu žalovaného mal zákonný základ v zmysle čl. 26 ústavy a čl. 10 dohovoru, a či vo vzťahu k osobe žalobcu išlo o zásah neoprávnený, pričom d) skúmal samotný prejav žalovaného perspektívou odpovedí na otázky - KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO hovoril, resp. uverejnil.

6.5.1. Pri posudzovaní otázky „KTO“ mal neprípustným (podstatným) spôsobom zasiahnuť do práv žalobcu garantovaných čl. 19 ústavy, odvolací súd konštatoval, že žalovaný nie je „nositeľom“ slobody prejavu, a preto sa na neho nevzťahuje zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom, resp. masmédiami, ktorú bolo potrebné pri rozhodovaní predmetnej veci zo strany súdu primeraným spôsobom zohľadniť, v posudzovanej veci nebola sporná (bližšie pozri bod 24. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu).

6.5.2. V súvislosti s posudzovaním otázky „O KOM“ bol inkriminovaný „List obyvateľom obce Nižnej Slanej“, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že dôsledkom snahy o podporu výmeny názorov o verejne aktuálnych témach je aj kategorizácia osôb, ktorých sa uverejnené informácie týkajú, a do ktorých osobnostnej sféry negatívne zasahujú, resp. môžu zasahovať. V posudzovanom prípade sa sporné difamujúce výroky v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“ týkali žalobcu ako starostu obce (politika), ktorého je nevyhnutne potrebné považovať za osobu pôsobiacu vo verejnom živote (porovnaj IV. ÚS 302/2010), politika, resp. osobu verejne činnú a ktorý musí strpieť vyššiu mieru verejnej kontroly a kritiky zo strany verejnosti. U týchto osôb sa prejavuje ich povinnosť strpieť vyššiu mieru ingerencie do ich osobnostných práv (porovnaj II. ÚS 558/2012).

6.5.3. Pri posudzovaní otázky „ČO“ bolo predmetom inkriminovaných tvrdení v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“, odvolací súd po oboznámení sa s ich obsahom zistil, že prostredníctvom nich sa žalovaný snažil poukázať na dôležitú otázku verejného záujmu týkajúcu sa práva obyvateľov Obce Nižná Slaná a celého regiónu na zdravé životné prostredie a podozrenie žalovaného, že starosta Obce Nižná Slaná neháji záujmy obce, ale súkromnej osoby. Odvolací súd dospel k záveru, že sporné tvrdenia boli v čase ich uverejnenia objektívne spôsobilé svojím obsahom vyvolať negatívny zásah do osobnostnej sféry žalobcu (ako súkromnej osoby), pretože vo vzťahu k nemu obsahovali informácie (tvrdenia) týkajúce sa jeho aktivít v rámci výkonu jeho povolania, ktoré boli spôsobilé ho uraziť, ponížiť či znevážiť. Uverejnené sporné informácie v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“ tak neboli príspevkom do regionálnej diskusie o dôležitej otázke verejného záujmu, t. j. o privilegovanej téme požívajúcej vysokú mieru ochrany slobody prejavu. Odvolací súd konštatuje, že obsah listu žalovaného, v ktorom žalovaný tvrdil, že „žalobca agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer, a to aj proti vôli nadpolovičnej väčšiny občanov“, svojím obsahom môže evokovať podozrenie žalovaného z trestného činu marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 a § 327a Trestného zákona, a to v súvislosti s výkonom verejnej funkcie žalobcu ako starostu obce, čo je potrebné považovať za otázku verejného záujmu. O takýto prípad sa ale nejedná u žalovaného, ak sa s korešpondenciou vo verejnom záujme a podozreniami na nakladanie s majetkom obce v rozpore so záujmami obyvateľov obce a ich právom na priaznivé životné prostredie žalovaný neobrátil so svojimi podozreniami na kompetentné orgány štátu, ktorý zabezpečuje ochranu životného prostredia, pokiaľ mal žalovaný opodstatnené obavy z hrozby závažného poškodenia životného prostredia a porušenia práva na priaznivé životné prostredie obyvateľov Obce Nižná Slaná a celého dotknutého regiónu znečistením ovzdušia, vody alebo prírody odpadmi alebo toxickými látkami v dôsledku nezákonného postupu starostu obce alebo nečinnosti orgánov, ktoré sú povinné ochraňovať životné prostredie zabezpečiť. O to viac, že žalovaný je už (aj) podľa názvu združením osôb, ktoré majú spoločný záujem na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia. Vzhľadom na uvedené nemožno podľa úsudku odvolacieho súdu prejavu žalovaného, že (a) žalobca agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer, a to aj proti vôli nadpolovičnej väčšiny občanov a na to nadväzujúcim (b) Váš starosta sa týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí, s ohľadom na jeho obsah priznať zvýšenú mieru ochrany.

6.5.4. V súvislosti s posudzovaním kritéria „KEDY“ boli inkriminované tvrdenia žalovaným uverejnené, odvolací súd dospel k záveru, že „List obyvateľom Nižnej Slanej“ bol koncipovaný, adresovaný a distribuovaný do domácností v Slanskej doline, práve vzhľadom na dňa 13. decembra 2011 už zrušené uznesenie Obecného zastupiteľstva Nižná Slaná z 27. júna 2011 č. 4/3/2011-3 o udelení súhlasu obce Nižná Slaná s realizáciou predloženého zámeru „Zariadenie na zhodnocovanie odpadov v úpravárenskom komplexe Nižná Slaná“ spoločnosti ECO-GLOBAL, s. r. o., už neaktuálne vo vzťahu k vtedy riešenej otázke verejného záujmu, a to i s ohľadom na už uskutočnenú petíciu občanov (porovnaj m. m. vec ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 302/2010, kde sťažovateľka uverejnila informácie až s dlhším časovým odstupom od ich získania).

6.5.5. K otázke „KDE“ bolo podanie sťažovateľov uverejnené z obsahu súdneho spisu a preskúmaného rozsudku plyní, že žalovaný koncipoval a „List obyvateľom Nižnej Slanej“, ktorý distribuoval do domácností v Slanskej doline (nesporná skutočnosť) a obsah tohto podania bol sprístupnený širokej verejnosti, keď na „List obyvateľom Nižnej Slanej“ upozornila aj denná tlač prostredníctvom denníka Korzár z 9. marca 2012, kde na strane 2 bol publikovaný článok pod názvom „Varujú pred katastrofou, Aktivisti bojujú proti investorovi“, obsahom ktorého bol aj príspevok uverejnený v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“ vydanom žalovaným.

6.5.6. V súvislosti s otázkou „AKO“ dospel odvolací súd k názoru, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že v tomto prípade musí sloboda prejavu žalovanému ustúpiť, a že dôvodom takéhoto obmedzenia je „ochrana práv a slobôd iných“, teda okrem iného aj záruky vyplývajúce zo základného práva žalobcu na ochranu osobnosti v rozsahu garantovanom v čl. 19 ústavy a konkretizovanom najmä v § 11 a nasl. OZ, ktoré chránia súkromné osoby pred neoprávneným zásahom zo strany iných súkromných osôb alebo štátu. Sumarizujúc svoje predbežné závery odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku adekvátne uprednostnil ochranu cti a dobrej povesti žalobcu pred slobodou prejavu žalovaného, pričom (i) náležite zohľadnil, resp. dostatočne zohľadnil, nesporne nepriviligované postavenie žalovaného pri ochrane slobody jeho prejavu a jeho procesnej obrane venoval adekvátnu pozornosť, (ii) primerane obhájil ochranu práva žalobcu na ochranu cti a dobrej povesti, t. j. primerane legitimizoval záver o neprípustnom (podstatnom) zásahu do jeho základného práva garantovaného čl. 19 ústavy, pričom (iii) zohľadnil, že inkriminované tvrdenia v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej“ sa nedotýkali sféry, ktorú v čase ich uverejnenia bolo možné oprávnené považovať za predmet verejného záujmu, pokiaľ boli založené na tvrdení, že žalobca ako starosta obce „priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer, a to aj proti vôli nadpolovičnej väčšiny občanov“, ... „starosta sa týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí, nezúčastňuje sa ani porád a stretnutí so svojimi kolegami - starostami obcí horného Gemera“, a to aj vo svetle väzby medzi titulkom a obsahom inkriminovaných tvrdení. V okolnostiach danej veci súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že išlo o neoprávnený zásah, ktorý bezprostredne súvisel s porušením chráneného základného práva - osobnostnej sféry žalobcu, t. j. že tu existovala príčinná súvislosť medzi nimi, a ak tento zásah v konkrétnom prípade presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú už v demokratickej spoločnosti tolerovať nejde.

6.6. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1, § 453 ods. 3 CSP.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

7.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ uviedol, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je výsledkom konania, ktoré porušilo právo žalovaného na spravodlivý proces v tom zmysle, že skutkové závery neboli prijaté zákonom ustanoveným postupom pre hodnotenie dôkazov. Toto hodnotenie dôkazov vykonal vo svojom zrušujúcom uznesení krajský súd, následne ho, bez akéhokoľvek dôvodu a bez vysvetlenia, akými vlastnými úvahami dospel pri nezmenenej dôkaznej situácii k odlišným skutkovým záverom, prevzal okresný súd a odvolací súd v rozsudku, napadnutom

dovoláním, skonštatoval, že odvolacie námietky žalovaného sú nedôvodné: „Žalovaný tiež neopodstatnene namietol, že súd prvej inštancie s a dopustil chýb v zisťovaní skutkového stavu." Žalovaný preto uviedol, že opätovne poukazuje na skutočnosť, že skutkové závery okresného súdu, uvedené v odseku 2 na strane 12, kde súd konštatuje, že: „výrazy „priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer", a že sa žalobca „týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí" obsahujú výrazy, z ktorých vyplýva úmysel kritizovanú osobu uraziť, a to aj v prípade, ak by sa v inkriminujúcom texte uvádzali pravdivé skutkové tvrdenia, lebo vyvodzujú sa z nich urážlivé úsudky", sú výsledkom postupu porušujúceho právo žalovaného na spravodlivý proces.

7.2. Žalovaný poukázal aj na ďalší aspekt porušenia jeho práva na spravodlivý proces. Z rozsudku okresného súdu z 1. decembra 2015 totiž nevyplýva, že by tento dospel k záveru, že výroky, za ktoré sa má žalovaný žalobcovi ospravedlniť, obsahujú nepravdivé konštatovania. V rozsudku, napadnutom týmto dovolaním, však už odvolací súd hodnotí uvedený výrok tak (bod 26.5.), že „výrok žalovaného „nezúčastňuje sa ani porád a stretnutí so svojimi kolegami - starostami obcí horného Gemera", odvolací súd vyhodnotil ako skutkové tvrdenie, ktoré ostalo nepreukázané, a preto ako také neoprávnené." Je teda zrejmé, že odvolací súd opätovne tak, ako vo svojom prvšom, zrušujúcom uznesení, si uzurpoval právo hodnotiť dôkazy, ktoré ním neboli vykonané a na základe takéhoto hodnotenia formulovať vlastné skutkové závery, ktoré sa nenachádzajú v odôvodnení rozsudku okresného súdu, ktorý bol predmetom odvolacieho prieskumu.

7.3. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ten považoval kritiku žalobcu zo strany žalovaného, za zásah do osobnosti žalobcu v čase vydania tohto vyjadrenia v „Liste obyvateľom Nižnej Slanej", starostovi Obce Nižná Slaná, pričom dospel k právnomu záveru, že toto vyjadrenie je neprípustnou kritikou žalobcu ako komunálneho politika vo veci verejného záujmu. Takýto právny záver je nesprávny. Rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo teda od posúdenia právnej otázky: či kritické vyjadrenie na adresu politika (komunálneho) vo veciach verejného záujmu, ktoré obsahuje hodnotenie činnosti tohto politika vo veci verejného záujmu ako takej, ktorá nie je v záujme obyvateľov obce, ktorej je starostom, a ktorá je v prospech zámeru súkromných osôb a ako takej, ktorá je zo strany starostu neslušná, je takým prejavom práva na slobodu prejavu, zakotveného v čl. 26 ods. 1 ústavy, ktorá odôvodňuje zásah do tohto práva na ochranu práva na ochranu osobnosti verejného činiteľa.

7.4. V tomto kontexte nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že zámer na realizáciu „Zariadenia na zhodnocovanie odpadov v úpravárenskom komplexe Nižná Slaná" bol vecou verejného záujmu. Tento záver vyplýva zo samotnej skutočnosti, že išlo o zámer, vypracovaný podľa zák. č. 24/2006 Z. z., ktorého účelom je zabezpečenie včasnej a účinnej úrovne ochrany životného prostredia (§ 2).

7.5. Pokiaľ krajský súd v napadnutom rozsudku uvádza, že „List obyvateľom Nižnej Slanej" žalovaný neadresoval orgánu kompetentnému zaoberať sa jeho obsahom, a teda v konečnom dôsledku taký spôsob vyjadrovania názoru na veci verejné považuje apriórne za neprípustný, vyjadril tým názor, že občania, či už samostatne, alebo združení v občianskych združeniach, prakticky nemajú právo zaručené v čl. 26 ods. 2 ústavy. Uvedený názor rozvíja krajský súd aj v ďalšej časti odôvodnenia (bod 26.9.), keď uvádza, že ak mal žalovaný obavy zo závažného poškodenia životného prostredia „mal sa obrátiť na kompetentné orgány štátu, ktorý zabezpečuje ochranu životného prostredia". Krajský súd nakoniec uvádza, že v čase, keď bol „List" zverejnený, Obec Nižná Slaná (obecné zastupiteľstvo) zrušilo uznesenie z 27. júna 2011, ktorým súhlasila s realizáciou predloženého zámeru. Z tejto skutočnosti krajský súd vyvodil záver, že „List" bol distribuovaný v čase, kedy už obec zrušila svoj súhlas s realizáciou predloženého zámeru.

7.6. Záver krajského súdu, že zrušením uznesenia obecného zastupiteľstva z 27. júna 2011, ktorým obec vyslovila súhlas so zámerom, uznesením obecného zastupiteľstva z 13. decembra 2011, bola predmetná vec vyriešená, rovnako neobstoí. Krajský súd sa, z dôvodov, ktoré nie sú z odôvodnenia jeho rozhodnutia zrejmé, uchýlil k záveru, že raz udelený súhlas obce s realizáciou zámeru v konaní podľa zák. č. 24/2006 Z. z. možno kedykoľvek zrušiť. Ďalej z dôvodov, ktoré nie sú známe, a ku ktorým nie je

možné žiadnymi logickými úvahami dospieť, považoval krajský súd čas medzi 13. decembrom 2011 a časom, kedy bol zverejnený „List“ (v denníku Korzár 9. marca 2012) za vydaný s „dlhším časovým odstupom“. Krajský súd pritom absolútne obišiel skutočnosť, že z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobca, ako starosta obce, sa v súvislosti s postupom obce pri zaujímaní stanoviska k zámeru, vyjadroval jednoznačne zavádzajúco, keď na verejnom prerokovaní zámeru dňa 25. júla 2011 tvrdil, že obec nevyjadrila súhlas so zámerom, pričom zo zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 27. júna 2011 jednoznačne vyplýva, že obec takýto súhlas udelila.

7.7. Navyše z vykonaného dokazovania vyplynulo (list Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, doručený obci na jeseň 2011), že proces posudzovania vplyvu zámeru na životné prostredie bol ukončený, takže relevancia uznesenia obecného zastupiteľstva z 13. decembra 2011 vo vzťahu k posudzovaniu vplyvov zámeru je celkom zjavne pochybná.

7.8. Ďalšou skutočnosťou, ktorá je nesprávnym právnym posúdením veci zo strany krajského súdu, je jeho záver, že žalovaný, ako občianske združenie, ktorého predmetom je ochrana a tvorba životného prostredia a presadzovanie pozitívnych zmien v postojoch obyvateľstva a štátnych orgánov k otázkam zdravého životného prostredia a obhajoba požiadavky obyvateľov pri investičných zámeroch v regióne a v okolí, ktoré môžu zhoršiť zdravie, pohodu, kvalitu života obyvateľov a životné prostredie, nie je nositeľom práva na slobodu prejavu, ktoré by mu umožňovalo kriticky sa vyjadrovať na adresu osôb, konajúcich v mene orgánov verejnej moci v otázkach životného prostredia.

7.9. Krajský súd postavil svoje rozhodnutie na takom právnom posúdení, ktoré odkazuje verejnosť - občanov, aby v prípade, že sa zaujímajú o otázky životného prostredia, na rozhodovaní o ktorých participuje obec, v ktorej žijú, podávali podania, konkrétne upravené v jednotlivých právnych predpisoch a nevyjadrovali sa kriticky na adresu verejných činiteľov, ktorí, podľa ich názoru, nezaujímajú pri výkone verejnej funkcie postoje, ktoré sú v prospech zachovania ich práva na životné prostredie. Navyše krajský súd vyjadril názor, že občianske združenia, bez ohľadu na to, čo je predmetom ich činnosti, nemajú právo sa kriticky vyjadrovať na adresu predstaviteľov verejnej moci.

7.10. Takéto právne posúdenie, osobitne so zreteľom na skutkové okolnosti, ktoré boli v konaní nesporne zistené (v tomto smere žalovaný poukazuje na skutkové závery okresného súdu, obsiahnuté v jeho rozsudku z 11. decembra 2012, keďže žiadne iné skutkové závery neboli zákonným spôsobom prijaté), teda že Obec Nižná Slaná súhlasila (27. júna 2011) so zámerom bez toho, aby sa zaujímala o vplyv takéhoto zámeru na životné prostredie regiónu, na zavádzajúce vyjadrenia žalobcu na verejnom prerokovaní zámeru, že takýto súhlas neudelila, na povahu veci, ktorá bola predmetom verejného záujmu, je nesprávne.

7.11. Správnym posúdením veci je také, podľa ktorého vyjadrenia žalovaného v „Liste“ na adresu žalobcu boli realizáciou práva na slobodu prejavu a neexistoval dôvod, predpokladaný v čl. 26 ods. 4 ústavy na to, aby doňho bolo súdom zasiahnuté v podobe uloženia povinnosti ospravedlniť sa žalobcovi.

7.12. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa odklonil od rozhodnutí najvyššieho súdu R 103/1967 a sp. zn. 5Cdo/202/2009, 4Cdo/149/2009.

7.13. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná žalobcovi plnú náhradu trov konania.

8. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné

treba odmietnuť. Odôvodnenie uvedeného záveru je uvedené v nasledujúcich bodoch.

10. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

11. Najvyšší súd opakovane vyslovil názor, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

12. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/209/2015, 3Cdo/36/2016, 5Cdo/264/2014, 1Cdo/334/2013). Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

13. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať sa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať sa vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. V danom prípade žalovaný namietal vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolať sa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri sp. zn.

3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

18. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

20. Pod pojmom nesprávny procesný postup je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon.

21. Dovolateľ v dovolaní (rovnako aj v odvolaní) tvrdil, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo v dôsledku pochybení súdov nižšej inštancie v procese dokazovania a vyhodnotenia skutkových okolností.

21.1. Dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci. O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania, a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné) alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999, R 6/2000). Procesné oprávnenie navrhovať dôkazy žalovaný v danom spore aj využil, nebolo mu odňaté. Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil.

21.2. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza (rovnako ako právna úprava Občianskeho súdneho poriadku účinná do 30. júna 2016) zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov CSP a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi

predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 OSP (viď R 42/1993), resp. § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu.

21.3. Z ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu, či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

21.4. Pokiaľ žalovaný vytýkal súdom nižšej inštancie odňatie možnosti konať pred súdom v tom zmysle, že súd prvej inštancie v poslednom rozsudku nevyhodnotil sám vykonané dôkazy a len aplikoval názor odvolacieho súdu, vyslovený v zrušujúcom uznesení z 30. januára 2014, ktorý vyhodnotil dokazovanie, dovolací súd zistil, že túto námietku žalovaný v prvom dovolacom konaní (sp. zn. 2Cdo/177/2021) vo vzťahu k procesnému postupu súdu prvej inštancie predchádzajúcemu jeho rozsudku, ani k odpovedi odvolacieho súdu na túto jeho odvoláciu argumentáciu, nevzniesol. Týmto postupom znemožnil dovolaciemu súdu v predchádzajúcom dovolacom konaní uvedené argumenty žalovaného preskúmať a zaujať k nim stanovisko. Jediným dôvodom pre zrušenie v poradí prvého rozsudku odvolacieho súdu z 8. júna 2017 tak zostala vada nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia spočívajúca v nevykonaní tzv. testu proporcionality nižšími súdmi, výlučne v ktorom rozsahu zrušenia bol odvolací súd právnymi závermi dovolacieho súdu viazaný. Podľa názoru dovolacieho súdu je takýto postup dovolateľa neprípustný, pretože nedáva žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom procesnom postupe, „odkladal“ a pri nezmenenej (procesnej) situácii odôvodňoval nimi neskoršie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany.

21.5. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd si v dovolaní napadnutom rozsudku uzurpoval právo hodnotiť dôkazy, ktoré ním neboli vykonané a na základe takéhoto hodnotenia formuloval vlastné skutkové závery, ktoré sa nenachádzajú v odôvodnení rozsudku okresného súdu, ktorý bol predmetom odvolacieho prieskumu. Konkrétne podľa dovolateľa z rozsudku okresného súdu nevyplýva, že by dospel k záveru, že výroky, za ktoré sa má žalovaný žalobcovi ospravedlniť, obsahujú nepravdivé konštatovania, pričom v rozsudku, napadnutom týmto dovolaním, už odvolací súd hodnotí uvedený výrok tak (bod 26.5.), že „výrok žalovaného „nezúčastňuje sa ani porád a stretnutí so svojimi kolegami - starostami obcí horného Gemera“, odvolací súd vyhodnotil ako skutkové tvrdenie, ktoré ostalo nepreukázané, a preto ako také neoprávnené.“

21.5.1. Z rozhodnutia okresného súdu z 1. decembra 2015 vo vzťahu k výrokom, za ktoré sa mal žalovaný ospravedlniť, vyplýva, že „V danom prípade žalobcom označený text v článku „List obyvateľom Nižnej Slanej“ vychádzajúc z jeho obsahu súd považoval za text obsahujúci kritiku vychádzajúcu z hodnotiaceho úsudku žalovaného na správanie sa a konanie žalobcu, ako starostu obce v danej veci vyplývajúcej z okolností prípadu a ohľadom posúdenia oprávnenosti kritiky súd vychádzal z právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v prejednávanej veci. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení sp. zn. 5Co/99/2013-345 z 30. 01. 2014 uviedol, že skutočnosť, že žalobca ako starosta obce je verejne činnou osobou, neznamená, že môže znášať neoprávnenú kritiku, lebo aj v jeho prípade musí byť kritika vecná, konkrétna a primeraná, preto v prípade pokiaľ by aj bola preukázaná pravdivosť tvrdení uvedených v Liste žalovaného adresovaného občanom, je potrebné uvedený List a tvrdenia a to jednotlivé hodnotiace úsudky vyhodnotiť aj so zreteľom na vyššie uvedené kritériá, ktoré má kritika spĺňať, t. j. vecnosť, konkrétnosť a primeranosť. Výrazy „priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer“, a že sa žalobca „týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí“, obsahuje výrazy, z ktorých vyplýva úmysel kritizovanú osobu uraziť a to aj v prípade, ak by sa v

inkriminujúcim texte uvádzali pravdivé skutkové tvrdenia, lebo vyvodzujú sa z nich urážlivé hodnotiace úsudky. Vychádzajúc z ustanovenia § 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a právneho názoru vysloveného odvolacím súdom súd žalobe čiastočne vyhovel vychádzajúc z toho, že kritika vyslovená na adresu žalobcu zo strany žalovaného v článku „List obyvateľom Nižnej Slanej“ použitím výrazov „priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer“, a že sa žalobca „týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí“, nespĺňa kritériá vecnosti, konkrétnosti a primeranosti oprávnenej kritiky, vyplýva z nich úmysel kritizovanú osobu uraziť, vyvodzujú sa z nich urážlivé hodnotiace úsudky, čím došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, preto súd uložil žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi za urážlivé výrazy týkajúce sa jeho osoby ..." (strana 12 rozhodnutia okresného súdu).

21.5.2. V dovolaní napadnutom rozhodnutí odvolací súd vo vzťahu k výrokom, za ktoré sa mal žalovaný ospravedlniť, uvádza: „26.2. Žalovaný v rámci obrany tvrdil, že išlo o oprávnenú kritiku. 26.3. Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že v rámci prípustnej (oprávnenej) kritiky nie sú prekročené jej vecné limity a zároveň je dodržaná požiadavka ich primeranosti. Vecná je taká kritika, ktorá vychádza z pravdivých východiskových podkladov, a ktorá z nich zároveň logicky vyvodzuje zodpovedajúce hodnotiace úsudky. Ak nie sú však tieto podklady pravdivé a ak je hodnotiaci úsudok difamujúci, potom nemožno kritiku považovať za primeranú. 26.4. Výpovedná hodnota inak pravdivého tvrdenia môže byť s ohľadom na kontext článku, v ktorom je uvedené, značne skreslená, resp. deformovaná (skreslenie môže byť spôsobené formou jeho podania alebo zasadením tvrdenia do takých súvislostí či okolností, ktoré objektívne vyvolá dojem skresľujúci pravdu), a to až do takej miery, že zhodnotením inak pravdivého tvrdenia dospeje čitateľ k nepravde, ktorá môže zasiahnuť do práv iných (I. ÚS 408/2010). 26.5. So zreteľom na to, že pravdivosť východiskových podkladov žalovaného pri koncipovaní úsudku, že žalobca ako starosta obce „priam agresívnou snahou presadzuje cudzí podnikateľský zámer a to aj proti vôli nadpolovičnej väčšiny občanov“, ... „starosta sa týmto správaním už sám vylúčil spomedzi slušných ľudí, nezúčastňuje sa ani porád a stretnutí so svojimi kolegami - starostami obcí horného Gemera“ nebola v spore preukázaná, nemožno uzavrieť, že išlo o vecnú kritiku. Rovnako výrok žalovaného „nezúčastňuje sa ani porád a stretnutí so svojimi kolegami - starostami obcí horného Gemera“, odvolací súd vyhodnotil ako skutkové tvrdenie, ktoré ostalo nepreukázané, a preto ako také neoprávnené. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že sporné tvrdenia boli v čase ich uverejnenia objektívne spôsobilé svojím obsahom vyvolať negatívny zásah do osobnostnej sféry žalobcu (ako súkromnej osoby), pretože vo vzťahu k nemu obsahovali informácie (tvrdenia) týkajúce sa jeho aktivít v rámci výkonu jeho povolania, ktoré boli spôsobilé ho uraziť, ponížiť či znevažiť.“ (pozri bod 26.5. rozhodnutia odvolacieho súdu).

21.5.3. Z vyššie uvedeného podľa názoru dovolacieho súdu nemožno dospieť žiadnym výkladom k tomu, že by odvolací súd novo hodnotil dôkazy, ktoré pred ním vykonané neboli a formuloval vlastné skutkové závery, ktoré sa nenachádzajú v odôvodnení rozsudku okresného súdu, ako to naznačoval dovolateľ. Z rozhodnutí súdov totiž vyplýva, že oba súdy nižšej inštancie vychádzali z totožného skutkového stavu, zisteného dokazovaním vykonaným pred súdom prvej inštancie, pričom dospeli k rovnakému záveru, že výroky na adresu žalobcu predstavujú vo svojej podstate hodnotiace úsudky žalovaného týkajúce sa v konaní zisteného postupu žalobcu ako starostu obce, ktoré však podľa ich zhodného názoru presahujú hranice vecnej kritiky, pretože z nich vyplýva úmysel kritizovanú osobu uraziť, ponížiť alebo znevažiť.

21.6. Nedôvodnou je tak dovolacia námietka žalovaného o uzurpovaní práva hodnotiť dôkazy odvolacím súdom, ktorú bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, ktoré prevzal aj odvolací súd a navyše dodal vo väzbe na odvoláciu námietku a pre umocnenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Podľa názoru dovolacieho súdu pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu vyčítať pochybenie vrátane svojvoľnosti, a preto ani nemožno polemizovať s jeho závermi, ktoré v dovolaní žalovaný namietal, osobitne za situácie, keď odvolací súd sa stotožnil so skutkovými, aj

právnymi závermi súdu prvej inštancie a vo väzbe na odvolacie námietky žalovaného dodal argumentáciu navyše. Ide tak o neopodstatnenú námietku zaťaženia konania vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. Napokon dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd má tiež možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolanie na takých argumentoch nestálo a dovolací súd ex officio (z úradnej povinnosti) dané vady sám nevyhľadáva. Pokiaľ súdy nižšej inštancie opierali svoje zistenia o vykonané dôkazy, ktoré ale nevyhodnotili podľa predstáv žalovaného, nešlo o postup vylučujúci, či znemožňujúci žalovanému realizáciu procesných práv priznaných mu CSP. Dovolanie je tak formulované (len) ako nesúhlasný prejav dovolateľa so skutkovými zisteniami súdov nižšej inštancie a ich právnym posúdením, ktorý ale túto argumentáciu neposúva do relevantnej roviny dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

24. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

25. Zo zákonného znenia ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je zrejmé, že na to, aby mohol dovolací súd podrobiť dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uvedeného pod písmenom a) až c) ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v zákone (§ 431 až § 435 CSP).

26. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia konkrétnej dovolateľom označenej právnej otázky súdu.

27. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či s a p r i e j e r i e š e n í o d v o l a c í s ú d o d k l o n i l o d u s t á l e n e j r o z h o d o v a c e j p r a x e dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

28. V ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP je výslovne zakotvená závažnosť judikatúry ako nepriama závažnosť vyplývajúca z jej osobitej povahy, kde rozpor s judikatúrou zakladá možnosť dovolacieho prieskumu.

29. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

30. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácie na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

31. Žalovaný v súvislosti s uvádzaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP ako právnu otázku nastolil otázku: „či kritické vyjadrenie na adresu politika (komunálneho) vo veciach verejného záujmu, ktoré obsahuje hodnotenie činnosti tohto politika vo veci verejného záujmu ako takej, ktorá nie je v záujme obyvateľov obce, ktorej je starostom, a ktorá je v prospech zámeru súkromných osôb a ako takej, ktorá je zo strany starostu neslušná, je takým prejavom práva na slobodu prejavu, zakotveného v čl. 26 ods. 1 ústavy, ktorá odôvodňuje zásah do tohto práva na ochranu práva na ochranu osobnosti verejného činiteľa", pričom odkázal na rozhodnutia najvyššieho súdu R 103/1967 a sp. zn. 5Cdo/202/2009, 4Cdo/149/2009. Dovolací súd pripomína, že pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ vyjadrenej najmä v rozhodnutiach alebo stanoviskách najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ale tiež opakované vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybňujú názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom (pozri sp. zn. 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/129/2017, 8Cdo/33/2017).

32. Dovolací súd posudzujúci na dovolateľom formulovanú otázku (bod 31. tohto rozhodnutia) aj v kontexte obsahu podaného dovolania (§ 124 CSP), uvádza, že nosnou argumentáciou žalovaného pri formulovaní právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP bolo spochybňovanie skutkového záveru súdov nižšej inštancie, že kritické vyjadrenia žalovaného na adresu žalobcu - komunálneho politika, predstavujú zásah do práva na ochranu osobnosti verejného činiteľa, pričom zároveň dovolateľ pri formulácii právnej otázky podsúval úvahy, či činnosť žalobcu, vo vzťahu ku ktorej vyplynula kritika, bola vo verejnom záujme obyvateľov obce alebo súkromných osôb. Uvedené argumenty dovolateľa pretavené do nastolenej otázky indikujú, že dovolateľ vo svojej podstate namietal voči skutkovým zisteniam súdov nižších inštancií, ktoré dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a ani formulovať nové skutkové závery, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (porovnaj § 442 CSP). Dovolanie nepredstavuje opravný

prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, primárne je súdom právnym, nie skutkovým, a preto sa ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania (pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 432).

33. Dovolací súd dodáva, že pokiaľ dovolateľ uvádzal, že sa nestotožňuje s názormi odvolacieho súdu, že: „List obyvateľom Nižnej Slanej“ žalovaný neadresoval orgánu kompetentnému zaoberať sa jeho obsahom, a teda v konečnom dôsledku taký spôsob vyjadrovania názoru na veci verejné považuje apriórne za neprípustný“ (bod 7.5.); že „zrušením uznesenia obecného zastupiteľstva z 27. júna 2011, ktorým obec vyslovila súhlas so zámerom, uznesením obecného zastupiteľstva z 13. decembra 2011, bola predmetná vec vyriešená“ (bod 7.6.); že „žalovaný, ako občianske združenie, ktorého predmetom je ochrana a tvorba životného prostredia a presadzovanie pozitívnych zmien v postojoch obyvateľstva a štátnych orgánov k otázkam zdravého životného prostredia a obhajoba požiadavky obyvateľov pri investičných zámeroch v regióne a v okolí, ktoré môžu zhoršiť zdravie, pohodu, kvalitu života obyvateľov a životné prostredie, nie je nositeľom práva na slobodu prejavu, ktoré by mu umožňovalo kriticky sa vyjadrovať na adresu osôb, konajúcich v mene orgánov verejnej moci v otázkach životného prostredia.“ (bod 7.8.), vyjadril tým svoj zásadný nesúhlas s právnym názorom odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) ohľadom ich záveru, že sporným listom žalovaný neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobcu nad prípustnú intenzitu. Uvedený záver súdov nižších inštancií však bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli k právnemu záveru a prijatiu ich rozhodnutia o čiastočnom vyhovení žalobe. Ak dovolateľ namietal nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom (aj súdom prvej inštancie), touto nesprávnosťou nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

34. Dovolací súd tak konštatuje, že dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a) CSP neformuloval a nekonkretizoval žiadnu relevantnú právnu otázku. Považuje pritom za potrebné zdôrazniť, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP a § 432 ods. 2 CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/36/2017, 2Cdo/5/2017, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017).

35. Možno tak uzavrieť, že pokiaľ žalovaný tvrdí, že právny záver odvolacieho súdu v preskúmvanej veci vychádzajúci zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, robí tak neopodstatnene. Je totiž zjavné, že žalovaný síce formálne odôvodnil dovolanie nesprávnosťou právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale podstatná časť jeho dovolacej argumentácie smeruje voči vyhodnoteniu dôkazov a s tým súvisiacej nesprávnosti skutkových zistení súdmi nižšej inštancie. Dovolateľom uvádzané námietky preto nemohli viesť k založeniu prípustnosti jeho dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

36. Keďže dovolateľ uplatnený dovolací dôvod nevymedzil spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. nevymedzil právnu otázku, od ktorej riešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a odvolací súd sa pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, absenciu uvedeného považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť (§ 447 písm. f) CSP).

37. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd aplikoval § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Podľa úspechu v dovolacom konaní by nárok na náhradu trov dovolacieho konania patril žalobcovi; z dôvodu, že žalobca ostal v dovolacom konaní nečinný, trovy dovolacieho konania si neuplatnil a z obsahu spisu vyplýva, že trovy dovolacieho konania mu nevznikli, v súlade so svojou judikatúrou mu dovolací súd nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (R 72/2018).

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.